

La independència no santifica... però la dependència, tampoc!

Dc, 10/09/2014 per Carles Armengol

[Vent de cara](#)

Resposta a la “Carta oberta als cristians que s’adhereixen al Pacte Nacional pel Dret a Decidir”

[resposta publicada a Catalunya Cristiana el 31 d'agost de 2014]

El setmanari Catalunya Cristiana, en la seva edició del 3 d'agost de 2014, va publicar una “Carta oberta als [cristians que s’adhereixen al Pacte Nacional pel Dret a Decidir](#)”, signada pel Sr. Jorge Gaya Nofre. Una apel·lació tan directa no pot quedar sense resposta i, per tant, això és el que em proposo de fer, si bé a títol individual, ja que és molt difícil parlar en nom d'[un col·lectiu tan divers i plural com el de les més de 100 entitats cristianes adherides a l’esmentat Pacte](#). Escric, per tant, com a cristià defensor del dret a decidir i, en el meu cas -i per posar totes les cartes sobre la taula-, com a [ciutadà partidari de la independència de Catalunya](#).

Distingexo aquí entre cristià i ciutadà perquè, així com en la defensa del dret a decidir em sento interpel·lat per la meva consciència cristiana, entenc que, des del pensament cristià i la doctrina social de l'Església, l'opció per la independència és legítima i moralment justificada, però no pas l'única possible. Aquesta distinció és rellevant perquè sovint, com passa en el mateix escrit del Sr. Gaya, es barregen tots dos conceptes o s'identifiquen l'un amb l'altre quan no són pas el mateix, ni de bon tros. És evident que la reivindicació que ara i aquí fem molts és la de posar la qüestió de la independència a sufragi del poble. La defensa del dret, doncs, és simplement permetre l'opció d'escollir. L'opció per la independència és una tria determinada. El dret a decidir és la pregunta. La independència és una de les respostes possibles, però el mateix dret a decidir permet la resposta contrària.

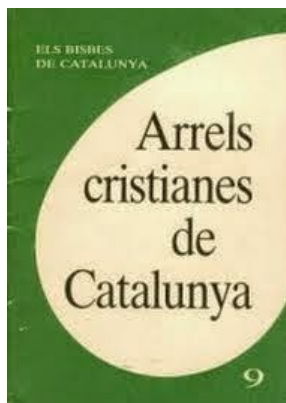
Aquest aclariment, per evident o obvi que sembli, és fonamental, ja que la confusió impossibilita el debat. De fet, l'al·legat del Sr. Gaya és, fonamentalment, contra la independència de Catalunya. Tot i que s'adreça als cristians favorables al dret a decidir, no he sabut trobar cap argument directe contra l'exercici d'aquest dret; per contra, s'esplaija sobre l'opció independentista.

Amb la dificultat de la constant barreja d'aquestes dues esferes tan diferents, intentaré respondre les principals objeccions del Sr. Gaya.

Sobre una pretesa manca de diàleg veritable i en [termes morals](#)

Si algú està propiciant un diàleg sobre la qüestió que ens ocupa som precisament els partidaris del dret a decidir. Quan defensem la necessària consulta és amb la voluntat que es pugui debatre a fons la qüestió i les possibles opcions en joc. Precisament els que neguen la consulta també neguen el diàleg: la independència és il·legal i, per tant, no hi ha res a parlar -sostenen-.

Pel que fa als termes morals del debat, disculparà el Sr. Gaya que hagi restat perplex davant l'exemple al qual al·ludeix. Diu: "[...] posa al descobert l'actual deriva del separatisme catalanista, que ha situat Ítaca en el si de la Unió Europea (UE). Com tracta la UE els immigrants? Permet la UE el comerç d'armes? Combat la UE l'economia criminal i mafiosa? [...]". Certament, la UE dista molt de ser moralment exemplar; però, dins d'Espanya, Catalunya quedaria al marge d'aquest club immoral i permissiu amb el crim? Home! Si precisament des d'Espanya ja se'ns diu que si som independents ens faran fora d'aquest club tan distingit i exclusiu. Més seriosament, el tema de la deriva de la UE és important -i tant!-, però per res es dirimeix en la qüestió que estem tractant aquí.

Pautes de discerniment

La Carta ens recorda algunes pautes de discerniment del Magisteri per a situacions de secessió que reconec valuoses i que, en conseqüència, hem de tenir ben presents. Precisament -al meu criteri- n'hi ha força que avalen l'opció per la independència. Dos exemples d'aquestes pautes suara esmentades: "grau d'opressió i naturalesa dels greuges" (sense ser exhaustius, subordinació de la llengua catalana i règim fiscal són dues mostres evidents del "grau i naturalesa" dels greuges) o "grau de democratització de les estructures polítiques en què està inserit el poble" (el rol del Tribunal Constitucional ha esdevingut un clar dèficit democràtic utilitzat contra Catalunya, anul·lant decisions de dos parlaments i referendades pel poble).

La garantia de Justícia i de Veritat

Ens diu el Sr. Gaya, tot recordant el Magisteri, que “la sola voluntat de les majories ni és garant de Justícia ni de Veritat”. Totalment d’acord! Magisteri pur. Ara bé, davant d’atzucacs jurídics i polítics com aquest en què ens trobem, el mateix Magisteri defensa les solucions democràtiques (dret a decidir), exercides en pau i respectant les minories. D’això es tracta, no? O bé tenim, davant del cas que ens ocupa, alguna altra alternativa que ens assegurí més Justícia i Veritat que un debat obert i una decisió lliure dels ciutadans?

La interpretació del Magisteri

Acusa el Sr. Gaya d’una interpretació parcial del Magisteri. Si l’acusació es refereix a la defensa del dret a decidir, no aporta cap prova que amb aquesta defensa s’incurri en cap parcialitat. L’únic contrapunt que ens ofereix és que –d’acord amb el pensament exposat principalment per Joan Pau II- el dret de les nacions no té per què suposar la independència o secessió. Diu Gaya: “Ni la pau internacional ni el dret fonamental a l’existència de les nacions exigeix necessàriament una sobirania estatal”. Aquí segueix, crec que ben fidelment, [el pensament de Joan Pau II, precisament una de les principals fonts -per la seva claredat i contundència- en què ens fonamentem els partidaris del dret a decidir](#). I encara més: queda ben clar que quelcom no necessàriament exigit no significa pas que estigui negat o proscrit. Ans al contrari. Si precisament cal esmentar de forma explícita que la independència no és l’única forma possible de sobirania nacional és perquè és la més comuna i que tothom dona per descomptada.

Sense anar més lluny, [en el vídeo introductor de l’Acte de Cristians pel dret a decidir del passat 7 de juliol](#), se citaven unes paraules, ben escaients, de [Mn. Antoni Maria Oriol i Tataret](#), bon coneixedor del Magisteri: “Si, sense excloure la hipòtesi d’una Catalunya Estat, considerem Espanya com un Estat plurinacional (...), les diverses nacions assolirien a Espanya una veritable plenitud de sobirania a través del seu Estat comú. Cada nació podria dir de manera expressiva: Sóc tan respectada i promoguda per aquest Estat plurinacional que no me’n cal –ni el desitjo– un de nacional. El problema de les nacions de l’Estat espanyol és que aquesta plenitud de sobirania no té lloc.”

Espanya es podria haver constituït de tal manera que la independència no fos necessària perquè la nació catalana sobrevisqués (tingués respectat, per tant, aquest dret inalienable a l’existència del qual parla Joan Pau II). Però, com deia Mn. Oriol i com opinem molts d’altres, això no ha esta així en els darrers 300 anys.

I aquí ve la meua afirmació en favor de la independència, que, si bé no deriva del Magisteri, tampoc no el vulnera. Si les circumstàncies –a criteri de la ciutadania-

ho requereixen, evidentment que el dret fonamental a l'existència de les nacions es pot exercir a través d'una nova sobirania estatal. Una interpretació ben senzilla i diàfana de les paraules de Joan Pau II. Cap parcialitat. Si se'm permet l'excurs personal, aquest pas l'he donat jo convençut, per bé que un xic a contracor, atès que provinc d'una tradició confederal identificada amb les "Hispanies" com a conjunt de nacions que s'estenien per tota la península ibèrica. És la deriva espanyola centralista i uniformitzadora, i gens respectuosa amb les nacions que la conformen, la que em porta avui a [optar per la independència, encara que contingent i imperfecte com totes](#).

El Sr. Gaya posa punt final a la seva carta amb una referència als sentiments contraposats i al caràcter ofensiu de l'expressió "sentir-se maltractats". No ho acabo d'entendre. Sembla com si la víctima no tingui dret a expressar-se per no ofendre el maltractador. Sigui com sigui, en qüestió de sentiments prefereixo no entrar-hi, ja que són íntims i personals. Entenc, doncs, que el gruix de la carta i, per tant d'aquesta resposta, es mou en el terreny de la raonabilitat, i que no ens n'hem de bellugar gaire.